

Canllawiau cwynion i sefydliadau

Overview

Mae Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth (ICO) yn ymgynghori [ar ganllawiau drafft i sefydliadau sy'n delio â chwynion diogelu data](#) <<https://cy.ico.org.uk/about-the-ico/what-we-do/complaints-guidance-for-organisations/>> .

Mae'r Ddeddf Data (Defnyddio a Mynediad) yn mewnosod Adran 164A yn Neddf Diogelu Data 2018 sy'n golygu bod rhaid i sefydliadau:

- rhoi ffordd i bobl wneud cwynion ichi ynghylch diogelu data;
- cydnabod bod cwynion wedi dod i law o fewn 30 diwrnod ar ôl iddyn nhw ddod i law;
- heb oedi amhriodol, cymryd camau priodol i ymateb i gwynion, gan gynnwys gwneud ymholiadau priodol, a rhoi gwybodaeth i bobl yn gyson; a
- heb oedi amhriodol, dweud wrth bobl beth yw canlyniad eu cwyn.

Nod y canllawiau yw tywys sefydliadau trwy'r gofynion newydd a'u hysbysu am yr hyn mae'n rhaid i sefydliadau ei wneud, yr hyn y dylen nhw ei wneud a'r hyn maen nhw'n cael ei wneud er mwyn cydymffurfio. Mae'r canllawiau'n cynnwys awgrymiadau defnyddiol a chyngor ymarferol ar gyfer pob cam yn y broses.

Bydd eich ymatebion yn ein helpu i sefydlu a allwn ni roi eglurder ychwanegol yn y canllawiau cyn i'r fersiwn terfynol gael ei gyhoeddi. Gallwch ymateb i'r ymgynghoriad trwy ein harolwg ar Citizen Space.

Rydym yn croesawu'ch adborth i'r cwestiynau a nodir yn yr arolwg yma. Maen nhw wedi'u rhannu o dan yr adrannau canlynol:

Adran 1: Amdanoch chi a'ch sefydliad.

Adran 2: Eich barn ar ein canllawiau.

Adran 3: Sut y bydd ein canllawiau yn effeithio arnoch chi/ar eich sefydliad.

Adran 4: Unrhyw sylwadau ychwanegol am y canllawiau.

Bydd yr ymgynghoriad yn aros yn agored tan **23:59 ar dydd Sul 19 Hydref 2025**. Efallai na fyddwn yn ystyried ymatebion sy'n dod i law ar ôl y dyddiad cau yma.

Mae'r ddogfen PDF isod yn cynnwys rhestr o'r holl gwestiynau'r arolwg.

1 of 10

Automatic Zoom

Canllawiau cwynion i sefydliadau

Overview

Mae Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth (ICO) yn ymgynghori ar ganllawiau drafft i sefydliadau sy'n delio â chwynion diogelu data.

Mae'r Ddeddf Data (Defnyddio a Mynediad) yn mewnosod Adran 164A yn Neddf Diogelu Data 2018 sy'n golygu bod rhaid i sefydliadau:

- rhoi ffordd i bobl wneud cwynion ichi ynghylch diogelu data;
- cydnabod bod cwynion wedi dod i law o fewn 30 diwrnod ar ôl iddyn nhw ddod i law;
- heb oedi amhriodol, cymryd camau priodol i ymateb i gwynion, gan gynnwys gwneud ymholiadau priodol, a rhoi gwybodaeth i bobl yn gyson; a
- heb oedi amhriodol, dweud wrth bobl beth yw canlyniad eu cwyn.

Nod y canllawiau yw tywys sefydliadau trwy'r gofynion newydd a'u hysbysu am yr hyn mae'n rhaid i sefydliadau ei wneud, yr hyn y dylen nhw ei wneud a'r hyn maen nhw'n cael ei wneud er mwyn cydymffurfio. Mae'r canllawiau'n cynnwys awgrymiadau defnyddiol a chyngor ymarferol ar gyfer pob cam yn y broses.

Bydd eich ymatebion yn ein helpu i sefydlu a allwn ni roi eglurder ychwanegol yn y canllawiau cyn i'r fersiwn terfynol gael ei gyhoeddi. Gallwch ymateb i'r ymgynghoriad trwy ein harolwg ar Citizen Space.

Rydym yn croesawu'ch adborth i'r cwestiynau a nodir yn yr arolwg yma. Maen nhw wedi'u rhannu o dan yr adrannau canlynol:

Adran 1: Amdanoch chi a'ch sefydliad.

Adran 2: Eich barn ar ein canllawiau.

Adran 3: Sut y bydd ein canllawiau yn effeithio arnoch chi/ar eich sefydliad.

Adran 4: Unrhyw sylwadau ychwanegol am y canllawiau.

Bydd yr ymgynghoriad yn aros yn agored tan **23:59 ar dydd Sul 19 Hydref 2025**. Efallai na fyddwn yn ystyried ymatebion sy'n dod i law ar ôl y dyddiad cau yma.

Datganiad preifatrwydd

Ar gyfer yr ymgynghoriad ma, gallwn gyhoeddi'r ymatebion sy'n dod i law oddi wrth sefydliadau yn llawn neu grynoded o'r ymatebion. Os byddwn ni'n cyhoeddi unrhyw ymatebion, byddwn yn tynnu unrhyw wybodaeth bersonol, cyfeiriadau ebost a rhifau ffôn o'r ymatebion ma. Peidiwch â rhannu unrhyw wybodaeth yn eich ymateb na fydddech chi'n fodlon inni drefnu ei bod ar gael i'r cyhoedd.

Os cawn ni gais Rhyddid Gwybodaeth am eich ymateb, byddwn bob amser yn ceisio ymgynghori â chi am eich barn ar ddatgelu'r wybodaeth yma cyn i unrhyw benderfyniad gael ei wneud.

I gael rhagor o wybodaeth am yr hyn rydyn ni'n ei wneud gyda gwybodaeth bersonol, gweler ein [hysbysiad preifatrwydd](#) <<https://cy.ico.org.uk/global/privacy-notice/>> , a'r [adran ar ymateb i'n hymgyngoriadau a'n harolygon](#) <<https://cy.ico.org.uk/global/privacy-notice/responding-to-our-consultation-requests-and-surveys/>> .

Sylwch ein bod yn defnyddio plattform Citizen Space i gasglu'r wybodaeth yma ar ein rhan. Darperir Citizen Space gan Delib. Gallwch ddarllen [polisi preifatrwydd Delib yma](#) <https://www.delib.net/legal/privacy_notice> .

Amdanoch chi

1 Ydych chi'n gweithredu fel unigolyn:

(Required)

Please select only one item

- ☐ mewn swyddogaeth breifat (e.e. rhywun sy'n rhoi eu barn fel aelod o'r cyhoedd)
- ☐ ar ran sefydliad
- ☐ arall

Os arall, rhwch y manylion

Ynglŷn â'ch sefydliad

2 Os yw'n gymwys, beth yw enw'ch sefydliad chi?

3 Pa un yw'ch sefydliad chi:

(Required)

Please select only one item

- ☐ Sector cyhoeddus
- ☐ Sector preifat
- ☐ Elusen neu ddi-elw
- ☐ Arall
- ☐ Ddim yn gymwys

Os arall, rhwch y manylion

4 Beth yw maint eich sefydliad chi?

(Required)

Please select only one item

- ☐ 0 gweithwyr neu unig fasnachwr
- ☐ 1 i 9 o aelodau o staff
- ☐ 10 i 49 o aelodau o staff
- ☐ 50 i 249 o aelodau o staff
- ☐ 250 i 499 o aelodau o staff
- ☐ 500 neu fwy o aelodau o staff
- ☐ Ansicr/ ddim yn gwybod
- ☐ Ddim yn gymwys

5 Ydy'ch sefydliad chi

(Required)

Please select all that apply

- ☐ â phencadlys yn y Deyrnas Unedig
- ☐ yn sefydliad rhyngwladol sydd â phresenoldeb yn y Deyrnas Unedig
- ☐ wedi'i leoli yn y Deyrnas Unedig yn unig
- ☐ Ansicr/ ddim yn gwybod
- ☐ Arall
- ☐ Ddim yn gymwys

os arall, rhowch y manylion:

Eich barn ar ein canllawiau

Mae'r cwestiynau canlynol yn ymwneud â'r adran 'Sut mae paratoi i gael cwynion diogelu data'.

6 I ba raddau rydych chi'n cytuno bod yr adran yma yn esbonio'n glir beth mae angen i sefydliadau ei wneud i sicrhau eu bod yn barod i gael cwynion diogelu data?

(Required)

Please select only one item

- ☐ Cytuno'n gryf
- ☐ Cytuno
- ☐ Anghytuno
- ☐ Anghytuno'n gryf
- ☐ Ansicr/ ddim yn gwybod

Os anghytuno / anghytuno'n gryf / ddim yn siŵr rhowch esboniad

7 I ba raddau rydych chi'n cytuno bod yr adran yma yn esbonio'n glir sut i ddelio â chwynion gan blant, neu ar ran plant?

(Required)

Please select only one item

- ☐ Cytuno'n gryf
- ☐ Cytuno
- ☐ Anghytuno
- ☐ Anghytuno'n gryf
- ☐ Ansicr/ ddim yn gwybod

Os anghytuno / anghytuno'n gryf / ddim yn siŵr rhowch esboniad

8 Oes unrhyw beth arall rydych chi'n credu y dylen ni ei gynnwys yma?

(Required)

Please select only one item

- ☐ Oes
- ☐ Nac oes

Os 'Oes' rhowch esboniad

Eich barn ar ein canllawiau

Mae'r cwestiwn canlynol yn ymwneud â'r adran 'Cydnabod y gŵyn'.

9 I ba raddau rydych chi'n cytuno bod yr adran yma yn esbonio'n glir beth rydyn ni'n ei olygu wrth 'gydnabod'?

(Required)

Please select only one item

- ☐ Cytuno'n gryf
- ☐ Cytuno
- ☐ Anghytuno
- ☐ Anghytuno'n gryf
- ☐ Ansicr/ ddim yn gwybod

Os anghytuno / anghytuno'n gryf / ddim yn siŵr rhowch esboniad

10 Oes unrhyw beth arall rydych chi'n credu y dyle ni ei gynnwys yma?

(Required)

Please select only one item

- ☐ Oes
- ☐ Nac oes

Os 'Oes' rhowch esboniad

Eich barn ar ein canllawiau

The following questions relate to the 'investigate the complaint' section.

Related information

Mae'r cwestiwn canlynol yn ymwneud â'r adran 'Cydnabod y gŵyn'.

- 11** Mae'r gyfraith yn ei gwneud yn ofynnol i reolwyr gymryd camau priodol i ymateb i gwynion heb oedi amhriodol, sy'n cynnwys gwneud ymholiadau i'r graddau sy'n briodol. I ba raddau rydych chi'n cytuno bod yr adran yma yn esbonio hyn yn glir?

(Required)

Please select only one item

- ☐ Cytuno'n gryf
- ☐ Cytuno
- ☐ Anghytuno
- ☐ Anghytuno'n gryf
- ☐ Ansicr/ ddim yn gwybod

Os anghytuno / anghytuno'n gryf / ddim yn siŵr rhowch esboniad

- 12** Mae'r gyfraith hefyd yn ei gwneud yn ofynnol i reolwyr roi gwybod i'r achwynydd am gynnydd y gŵyn. I ba raddau rydych chi'n cytuno bod yr adran yma yn esbonio hyn yn glir?

(Required)

Please select only one item

- ☐ Cytuno'n gryf
- ☐ Cytuno
- ☐ Anghytuno
- ☐ Anghytuno'n gryf
- ☐ Ansicr/ ddim yn gwybod

Os anghytuno / anghytuno'n gryf / ddim yn siŵr rhowch esboniad

13 Oes unrhyw beth arall rydych chi'n credu y dylen ni ei gynnwys yma?

(Required)

Please select only one item

- ☐ Oes
- ☐ Nac oes

Os 'Nac oes' rhowch esboniad

Eich barn ar ein canllawiau

Mae'r cwestiynau canlynol yn ymwneud â'r adran 'Rhoi canlyniad i'r gŵyn'.

14 I ba raddau rydych chi'n cytuno bod yr adran yma yn esbonio'n glir sut i roi canlyniad i achwynwyr heb oedi amhriodol?

(Required)

Please select only one item

- ☐ Cytuno'n gryf
- ☐ Cytuno
- ☐ Anghytuno
- ☐ Anghytuno'n gryf
- ☐ Ansicr/ ddim yn gwybod

Os anghytuno / anghytuno'n gryf / ddim yn siŵr rhowch esboniad

15 Oes unrhyw beth arall rydych chi'n credu y dylen ni ei gynnwys yma?

(Required)

Please select only one item

- ☐ Oes
- ☐ Nac oes

Os 'Oes' rhowch esboniad

Sut y bydd ein canllawiau yn effeithio arnoch chi/ar eich sefydliad

Mae'r ddyletswydd gyfreithiol newydd i reolwyr data fod â phroses i ddelio â chwynion ar waith yn deillio o newid yn y ddeddfwriaeth ac mae effaith hyn wedi'i chynnwys yn yr [Asesiad o Effaith y Bil Data \(Defnyddio a Mynediad\)](https://bills.parliament.uk/publications/56548/documents/5221) <<https://bills.parliament.uk/publications/56548/documents/5221>> gan yr Adran Gwyddoniaeth, Arloesi a Thechnoleg. Yn yr adran yma mae gennyn ni ddiddordeb i ddeall effaith ein canllawiau, sy'n helpu i roi'r ddyletswydd yma ar waith. Wrth ymateb i'r cwestiynau canlynol am effeithiau posibl y canllawiau, mae'n bwysig gwahaniaethu rhwng:

effeithiau a all gael eu priodoli i'r canllawiau: mae'r rhain yn codi yn sgil sut mae'r ICO yn dewis datblygu'r canllawiau; ac

effeithiau nad oes modd eu priodoli i'r canllawiau: mae'r rhain yn deillio o'r gofynion yn y ddeddfwriaeth newydd y disgwylir i reolwyr gydymffurfio â nhw.

16 Ydych chi'n ymateb ar ran sefydliad?

(Required)

Please select only one item

- ☐ Oes
- ☐ Nac oes

Sut y bydd ein canllawiau yn effeithio ar eich sefydliad

17 Oes gan eich sefydliad broses gwyno ar waith ar hyn o bryd? Gallai hyn fod ar gyfer unrhyw fath o gŵyn, fel y rhai am wasanaeth cwsmeriaid.

(Required)

Please select only one item

- ☐ Oes
- ☐ Nac oes
- ☐ Amherthnasol
- ☐ Ddim yn siŵr/ddim yn gwybod

18 Beth yn eich barn chi yw'r prif heriau neu rwystrau sy'n atal pobl rhag datblygu a gweithredu proses gwyno?

19 Ydych chi'n credu bod y canllawiau a nodir yn y ddogfen yma yn rhoi:

(Required)

Please select only one item

- ☐ Unrhyw fudd(ion) ychwanegol i'ch sefydliad
- ☐ Unrhyw gost(au) neu faich ychwanegol i'ch sefydliad
- ☐ Y ddau
- ☐ Dim un o'r ddau
- ☐ Ansicr / ddim yn gwybod

20 Beth yw'r costau rydych chi'n disgwyl i'ch sefydliad eu hwynebu o ganlyniad i'r canllawiau, os ydych chi'n disgwyl costau o gwbl:

(Required)

Please select all that apply

- ☐ Amser a gymerir i ddarllen a deall y canllawiau
- ☐ Unrhyw gostau ymglyfarwyddo ehangach sy'n gysylltiedig â'r canllawiau
- ☐ Dim un o'r rhain
- ☐ Arall

Disgrifiwch unrhyw gostau ychwanegol eraill y gallai'ch sefydliad eu hwynebu o ganlyniad i'r canllawiau

21 Rhowch amcangyfrif bras o'r costau y byddwch yn debygol o'u hwynebu o ganlyniad i'r canllawiau ac esboniwch yn fyr sut rydych chi wedi cyfrifo'r rhain:

22 Ydych chi'n disgwyl ysgwyddo unrhyw gostau o ganlyniad i'r ddyletswydd gyfreithiol newydd (e.e. yn gysylltiedig â hyfforddiant staff, rhoi prosesau newydd ar waith, diweddarau prosesau presennol)? Os felly, rhowch ddisgrifiad ac amcangyfrif bras o'r costau, ac esboniwch yn fyr sut rydych chi wedi cyfrifo'r rhain:

(Required)

23 Beth yw'r manteision rydych chi'n eu disgwyl i'ch sefydliad o ddefnyddio'r canllawiau, os ydych chi'n disgwyl manteision o gwbl:

(Required)
Please select only one item

- ☐ Gwell dealltwriaeth o'r hyn mae'n rhaid i'm sefydliad ei wneud, y dylai ei wneud ac y gallai ei wneud i gydymffurfio â'r ddeddfwriaeth
- ☐ Mwy o hyder bod fy sefydliad yn darparu cynnyrch/gwasanaeth/proses sy'n cydymffurfio
- ☐ Gallu cefnogi fy nghwsmeriaid yn well
- ☐ Gallu mynd i'r afael yn brydlon â chwynion diogelu data
- ☐ Llai o gostau cyfreithiol neu gostau cynghori
- ☐ Gwell enw da yn sgil rhoi proses gwyno sy'n cydymffurfio ar waith
- ☐ Dim un o'r rhain
- ☐ Arall

Disgrifiwch unrhyw fuddion ychwanegol eraill y gallai'ch sefydliad eu hwynebu o ganlyniad i'r canllawiau

24 Rhowch amcangyfrif bras o'r buddion y byddwch chi'n debygol o'u hwynebu o ganlyniad i'r canllawiau ac esboniwch yn fyr sut rydych chi wedi cyfrifo'r rhain

25 Ar ôl darllen y canllawiau, ydych chi'n hyderus eich bod chi'n gwybod beth yw eich rhwymedigaethau cyfreithiol a sut i weithredu proses ymdrin â chwynion?

(Required)
Please select only one item

- ☐ Ydw
- ☐ Yn rhannol
- ☐ Nac ydw
- ☐ Ansicr / ddim yn gwybod

Esboniwch eich ymateb

Sut y bydd ein canllawiau yn effeithio arnoch chi

26 Ydych chi'n rhag-weld unrhyw effeithiau (cadarnhaol neu negyddol) yn gysylltiedig â'r canllawiau? Rhowch fanylion am y math o effeithiau a graddfa'r effeithiau rydych chi'n disgwyl eu gweld (cadarnhaol neu negyddol):

(Required)

Please select only one item

- ☐ Oes
- ☐ Nac oes

Rhowch fanylion am y math o effeithiau a graddfa'r effeithiau rydych chi'n disgwyl eu gweld (cadarnhaol neu negyddol)

Sylwadau cyffredinol ychwanegol am y canllawiau

27 Ydy'r canllawiau yn defnyddio iaith sy'n hawdd ei deall

(Required)

Please select only one item

- ☐ Ydyn
- ☐ Nac ydyn

Esboniwch eich ymateb

28 Rhowch unrhyw sylwadau neu awgrymiadau cyffredinol pellach sydd gennych am y canllawiau

29 Fyddech chi'n hapus inni gysylltu â chi os oes gennym unrhyw gwestiynau dilynol ar sail eich ymatebion i'r ymgynghoriad yma?

(Required)

Please select only one item

- ☐ Byddwn
- ☐ Na fyddwn

Os 'Byddwn' rhwch enw / cyfeiriad ebost / manylion cysylltu dewisol